

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.IV.37.094/2025/7.

A tanács tagjai: Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke

Dr. Hajas Barnabás előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt bíró

Dr. Dobó Viola bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

Az I. rendű felperes: Felperes1

A II. rendű felperes Felperes2

A III. rendű felperes Felperes3

Valamennyien: Cím4

A felperes képviselője: Dr. Dora Márta egyéni ügyvéd

Cím7

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala Kerületi Hivatala

Cím1

Az alperes képviselője: Dr. Kovács Norbert kamarai jogtanácsos

A per tárgya: gyámhatósági ügyben hozott BP-18/004/92-43/2024. számú közigazgatási határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálata

A felülvizsgálati kérelem benyújtó fél: alperes (7. sorszám alatt)

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Fővárosi Törvényszék 48.K.702.801/2024/6. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Fővárosi Törvényszék 48.K.702.801/2024/6. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja,
- a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének összegét 130.000 (százharmincezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati kérelem alapjául szolgáló tényállás

[1] Budapest Főváros Kormányhivatala Kerületi² Hivatala Népegészségügyi Osztály (a továbbiakban: Népegészségügyi Osztály) a BP-10/NEO/04309-10/2023 számú határozatában kötelezte a II. és III. rendű felpereseket, hogy az I. rendű felperes testvérét, a perben nem álló Név1 az életkorhoz kötött, kötelezően előírt, betöltött 12 éves korban esedékes Hepatitis B elleni védőoltással oltassák be. Ezt a határozatot az alperes részére is megküldte, amely Név1 gyermek veszélyeztetettségének ügyében védelembe vételi eljárást indított, ennek keretében javaslattétel céljából megkereste a Név2 (a továbbiakban: Központ).

[2] A Központ jelezte az alperesnek, hogy a II. és III. rendű felperesek az I. rendű felperes esetében a Diphtheria, Pertussis, Tetanusz kötelező védőoltások beadásához nem járultak hozzá, ezért az I. rendű felperes védelembe vételére tett javaslatot.

[3] Az alperes a védelemben vételi eljárás során megállapította, hogy a kiskorú veszélyeztetettsége fennáll, az az alapellátásban, illetve a gyermekvédelmi rendszer bevonása nélkül nem szüntethető meg, emiatt a védelemben vétel elrendelése szükséges. Az alperes a védelemben vételi eljárás során tárgyalást tartott, ahol a szülők elmondták, hogy egészségügyi okok miatt nem szeretnék az oltást beadni gyermeküknek. Az I. rendű felperes esetében kötelező védőoltást nem rendeltek el, ezért oltás alóli mentesség iránti kérelmet eddig még nem nyújtottak be. A szülők jogi képviselője az Ovideo-i Egyezményre hivatkozással előadta, hogy amíg az oltás nincs elrendelve, addig nem kötelező.

[4] Az alperes a 2024. május 28. napján kelt BP-18/004/92-43/2024. számú határozatával az I. rendű felperes védelemben vételét elrendelte, mert szülei – a II. és III. rendű felperesek – a védőoltás beadását nem engedélyezték. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 5. § n) pontjára, a 12. § (4) bekezdésének e) pontjára, 68. § és 82. § rendelkezéseire, valamint a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 84. § és 85. §-aira alapított határozatában a II. és III. rendű felpereseket Központtal való együttműködésre, az I. rendű felperes számára az elmaradt kötelező védőoltások felvételének 30 napon belüli lehetővé tételére, erről az alperes öt napon belüli tájékoztatására kötelezte.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] A felperesek keresetükben az alperes határozatának megsemmisítését, és az alperes új eljárásra kötelezését kérték és perköltséget igényeltek.

[6] Arra hivatkoztak, hogy az alperesnek nem volt hatásköre az elmaradt kötelező oltás elrendelésére, azt kizárólag a népegészségügyi szerv rendelheti el, mivel erre hatáskör hiányában került sor, az semmis. Kifejtették, hogy veszélyeztetettség hiányában a védelemben vétel elrendelése törvénytelen. Előadták, hogy a kötelező oltások rendszere sérti az emberi élethez való jogot és vitatták a kötelező védőoltások tekintetében a hatályos jogszabályok alapján folytatott gyakorlatot, ezért az Alkotmánybíróságnál utólagos normakontroll eljárás kezdeményezését kérték.

[7] Az alperes a kereset elutasítását kérte és perköltséget igényelt.

[8] Állította, hogy a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyár.) 4. § n) pontja alapján volt hatásköre és a Gyvt. 68. § (3) bekezdés c) pontja értelmében kötelezhette a szülőt arra, hogy gyermeke vegye igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat, így a kötelező védőoltás elrendelésére is.

A felülvizsgálni kért jogerős határozat

[9] Az elsőfokú bíróság 2025. január 3. napján meghozott 48.K.702.801/2024/6. számú jogerős ítéletével az alperes határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte, azzal, hogy a megismételt eljárásban az alperesnek – amennyiben a jelenlegi helyzetnek megfelelően továbbra is fennáll a kiskorú veszélyeztetettsége – a védelembé vétel elrendelése során a szülőkre kötelező magatartási szabályok meghatározásakor figyelemmel kell lennie arra, hogy ennek során nem vonhatja el más szerv feladatkörét, továbbá, ha időközben a védőoltás elrendelése tárgyában a Népegészségügyi Osztály döntést hozott, erre is tekintettel kell lennie a magatartási szabályok körében.

[10] A jogerős ítélet a Gyvt. 68. §-a alapján rámutatott, hogy a hatóság a védelembévételi eljárás során a kiskorú veszélyeztetettségét és azt vizsgálja, hogy az az alapellátások keretében megszüntethető-e, attól várható-e eredmény. Az alperes a védelembévételi eljárást a kötelező védőoltás elmaradása miatt indította és folytatta le, és azért állapította meg az I. rendű felperes veszélyeztetettségét, mert a kötelező védőoltásokat nem kapta meg és annak beadását a II. és III. rendű felperesek ellenezték.

[11] Az elsőfokú bíróság az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 58. § alapján rámutatott arra, hogy a kötelező védőoltás elmaradása miatt, ha annak beadása felszólítás ellenére nem történik meg, az egészségügyi államigazgatási szerv elrendeli a védőoltást. Ha időközben mentesítési eljárás indul, annak befejezéséig a védőoltás elrendelésére nem kerülhet sor. A jogerős ítélet szerint az I. rendű felperes esetében a határozat meghozatalakor egyik eljárás sem volt folyamatban, azonban a védelembé vétel elrendelésének és a veszélyeztetettség megállapításának nem előfeltétele az egészségügyi államigazgatási szerv eljárása és a védőoltás kötelező elrendelése, mert a kötelező oltások felvételének kötelezettsége enélkül is fennáll, ezért annak elutasítása a kiskorú veszélyeztetettségét önmagában is megalapozhatja.

[12] Az elsőfokú bíróság az Alkotmánybíróság kötelező védőoltások szükségességét és arányosságát vizsgáló 39/2007. (VI. 20.) AB határozat felhívása után a Kúriai Kfv.37.254/2016/5. és Kfv.37.124/2017/9. határozat alapján rámutatott, hogy a védelembé vétel szükséges és arányos a gyermeknek beadandó kötelező oltások megtagadása esetén. A védőoltások elmaradása veszélyezteti a gyermek egészségét, ezért a védelembé vétel jogszerű intézkedés. Az életkorhoz kötött védőoltások nem minősíthetők szükségtelen alapjogi korlátozásnak, mert azok egyfelől a gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődését biztosítják, másrészt az egész társadalom fertőző betegségekkel, járványokkal szembeni védelmét is szolgálják. Továbbá, hogy a kötelező védőoltás beadása alól csak a személyre vonatkozó ellenjavallat igazolása esetén adható mentesség.

[13] Mivel a védelembévételi eljárás során a II. és III. rendű felperesek úgy nyilatkoztak, hogy a kötelező védőoltásokat nem kívánják beadatni I. rendű felperesnek, és nem tudtak a védőoltás felvételének mellőzését alátámasztó dokumentációt bemutatni, továbbá az I. rendű felperes vonatkozásában nem nyújtottak be mentesség iránti kérelmet az egészségügyi államigazgatási szervhez, ezért az elsőfokú bíróság szerint az alperes jogszerűen állapította meg, hogy a kiskorú veszélyeztetettsége fennáll, mely az alapellátás keretein belül nem szüntethető meg.

[14] A védelembe vételi eljárás során az alperes a II. és III. rendű alperes részére magatartási szabályokat állapított meg, hogy a gyermek veszélyeztetettsége megszűnjön a családi környezetben. Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy az alperes azzal, hogy kötelezte a szülőket arra, hogy gyermekük számára tegyék lehetővé az elmaradt kötelező védőoltások felvételét, melynek meglétéről a gyámhatóságot tájékoztatniuk kell az oltási könyv bemutatásával tulajdonképpen arra kötelezte a szülőket, hogy a gyermeküknek az oltást adassák be. A jogerős ítélet szerint azonban a kötelező oltás elrendelésére (és a védőoltás alóli mentesítés iránti kérelemről való döntésre) a Népegészségügyi Osztály jogosult. Az ítéletben kifejtettek szerint a védelembe vételi határozatban az alperes nem állapíthat meg olyan magatartási szabályt, melyre más szervnek (jelesül a Népegészségügyi Osztálynak) van hatásköre, ezért az elsőfokú bíróság jogsértőnek találta az alperes oltás felvételére vonatkozó kötelezést megállapító határozatát.

[15] A jogerős ítélet megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatása „az alperesnek az ítéletben foglaltakra tekintettel – amennyiben a jelenlegi helyzetnek megfelelően továbbra is fennáll a kiskorú veszélyeztetettsége – a védelembe vétel elrendelése során a szülőkre kötelező magatartási szabályok meghatározásakor figyelemmel kell lennie arra, hogy ennek során nem vonhatja el más szerv feladatkörét. Amennyiben időközben a védőoltás elrendelése tárgyában a Népegészségügyi Osztály döntést hozott, erre is tekintettel kell lennie a magatartási szabályok körében.”

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

[16] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új határozat hozatalára kötelezését kérte.

[17] Álláspontja szerint a jogerős ítélet [30] és [34] bekezdésében foglalt jogértelmezése – mely szerint az Eütv.-ben meghatározott szabályok alapján a kötelező oltás elrendelésére a Népegészségügyi Osztály jogosult, az általa e körben lefolytatott eljárás eredményeképpen – jogsértő. Az alperes álláspontja szerint jogsértő az ítélet azon megállapítása is, mely szerint az alperesi védelembe vételi határozatban nem állapítható meg olyan magatartási szabály, illetve nem adható olyan kötelezés – így az oltás felvételére vonatkozó előírás – melyre más szerv, jelen esetben a Népegészségügyi Osztály rendelkezik hatáskörrel.

[18] Ezzel összefüggésben egyrészt a Gyvt. 68. § (3) bekezdés c) pontjára hivatkozott, mely egyértelműen előírja, hogy a gyámhatóság „kötelezi a szülőt arra, hogy gyermeke vegye igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat.” Hangsúlyozta, hogy a kötelező oltások beadása – népegészségügyi felmentő döntés hiányában – mint nevükből is ered kötelező, tehát nem hatáskörrelvonás annak deklarációja, hogy azokat be kell adni, illetve adatni a gyermeknek.

[19] Álláspontja szerint az ügy érdemére ki nem ható szóhasználat, illetve megfogalmazás miatt egy jogszerűen hozott döntés nem semmisíthető meg. A „tegye lehetővé a [...] védőoltás felvételét” kifejezés nem jelent hatáskörelvonást.

[20] Hivatkozott továbbá arra, hogy a jogerős ítélet – a fenti okból – ellentétes a Kúria Kfv.37.254/2016/5. számú ítélete [25]-[26] bekezdésével és elvi tartalmával, Kfv.37.124/2017/9. számú ítélet elvi tartalmával és [12] bekezdésével, a Kfv.38.026/2017/8. számú ítélete [61] bekezdésével és elvi tartalmával, valamint az Alkotmánybíróság 3080/2019. (IV. 17.) AB határozat [69]-[71] és [75] bekezdésével, és 39/2007 (VI. 20.) AB határozattal. Emellett hivatkozott a 2/2015. (XI. 23) KMK véleményre.

[21] Az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdésére hivatkozva előadta, hogy a gyermek elsődleges érdeke nem konkurálhat a szülő(k) olyan világnézeti elképzeléseivel, amelyek a gyermek számára veszélyt jelentenek. Ha ez mégis megtörténik, az állam okkal és joggal avatkozhat bele a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében.

[22] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben elsődlegesen – a felülvizsgálati kérelem elkésettségére tekintettel – „az eljárást érdemi vizsgálódás nélküli megszüntetését”, másodlagosan a „felülbírálati kérelem elutasítását”, egyedi normakontroll kezdeményezését valamint az alperes jelen eljárás költségeinek megfizetésére kötelezését kérte.

[23] A felülvizsgálati kérelem elkésettségével összefüggésben rögzítették, hogy a Kp. 117. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú határozatot hozó bíróságnál a jogerős határozat közlésétől számított harminc napon belül kell jogi képviselő untján benyújtani. A határidő elmulasztása miatt a határidő lejártát követő tizenöt napon belül van helye igazolásnak. Mivel alperes előadása szerint a Fővárosi Törvényszék ítéletét 2024. december 14. napján vette át, a felülvizsgálati kérelem – melyen Kúria érkeztető bélyegző ugyan nincs – kelte 2025. január 22., azaz megállapítható, hogy az elkésett, így a Kp. 48. § (1) bekezdés a)–i) pontja, illetve 81. § (1) alapján az alapján az eljárás megszüntetésének van helye.

[24] Felülvizsgálati ellenkérelmükben kifejtették, hogy az alperesnek nincs hatásköre arra, hogy olthatóságot vizsgáljon, bármilyen elmaradt kötelező oltást elrendeljen, vagy annak végrehajtása érdekében kényszerrel alkalmazzon. Hivatkoztak az Eütv. 58. § (7) bekezdésére, mely szerint, ha a védőoltás igénybevételére köteles személy e kötelezettségének írásbeli felszólításra sem tesz eleget, az egészségügyi államigazgatási szerv a védőoltást elrendeli. Álláspontjuk szerint a Népegészségügyi Osztály az a szerv, és nem az alperes, aki az oltást elrendelheti, amely eljárás során köteles vizsgálni, hogy az oltás beadása a gyermek érdekében áll-e, ehhez neki van meg a jogi felhatalmazása és szakértelme.

[25] Elődták, hogy az alperes által hivatkozott Gyvt. 68. § (3) bekezdés c) pontja szerinti joga miszerint „kötelezheti a szülőt arra, hogy gyermeke vegye igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat”, nem azonos jog az oltás elrendelésének a lehetőségével.

[26] Felperesek az Eütv. 21. § (1a) bekezdése szerinti háziiorvosi, védőnői szolgáltatást nem utasították vissza, az egészségügyi szolgáltatásokat igénybe veszik, fel sem

merült az az eljárásban, hogy nem, ilyenre alperes sem hivatkozott soha. Felperes a védelembé vétel előtt a kötelező oltást nem vette igénybe, amely – megítélése szerint – iskolaorvosi ellátás és nem háziorvosi, melyre tekintettel az még jogszabály alapján is megtagadható, a védelembé vétel előtt a hatáskörrel rendelkező Népegészségügy az oltásokat még nem rendelte el tekintettel arra, hogy annak még nem látta meg jogszabályi feltételeit, alperesnek nem állt jogában Népegészségügyi Osztály munkáját felülbírálni, védelembé vételbe burkoltan helyette az oltást elrendelni és a intézkedni a végrehajtás érdekében.

[27] A felperesek kérték továbbá, hogy a Kúria kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál az Eütv.-ben szabályozott kötelező oltások rendszere alkotmányellenességének megállapítását, és indítványozza, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg az erre vonatkozó szabályokat, így az Eütv. 42. § (1) bekezdésének c) pontját, 57. § (2) bekezdését, 58. §-át és 142. § (2) bekezdés a) pontjának aa) alpontját.

[28] Az Alaptörvényre, az Alkotmánybíróság egyes határozataira, az Eütv.-re, az NM rendeletre, valamint interneten elérhető adatokra hivatkozva hangot adtak a kötelező oltás és az élethez való jog viszonyának, hivatkoztak az állami felelősségvállalás látszólagos voltára és a tényleges kártalanítás hiányára.

A Kúria döntése és jogi indokai

[29] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

[30] A Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem kereti között bírálja felül.

[31] A Kp. 120. § (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt. A rendkívüli perorvoslat elbírálása során a Kúria Kp.-ban meghatározott keretek között a jogerős ítélet jogszerűségét értékeli. Mindezek alapján jelen eljárásban a Kúriának abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperesi hatóság (jelen esetben: Budapest Főváros Kormányhivatala Kerületi Hivatala) rendelkezik-e hatáskörrel a kötelező oltás elrendelésére vonatkozóan.

[32] A felperesek eljárás megszüntetésére irányuló kérelmével kapcsolatban – az alperes 2025. április 3. napján kelt nyilatkozatára hivatkozva – rögzíti, hogy az alperes a jogerős ítéletet 2025. január 6. vette át, így az általa január 23. napján előterjesztett felülvizsgálati kérelem nem késett el.

[33] A Gyvt. 68. § (1) bekezdése szerint, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem

tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket azonnal végrehajtható határozatával védelembe veszi. Ugyanezen § (3) bekezdése c) pontja szerint a védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a gyámhatóság felhívja a gyermekjóléti központot a védelembe vételhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatok esetenedzselésének ellátására és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedést tesz, így különösen kötelezi a szülőt arra, hogy gyermeke vegye igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat.

[34] Az Eütv. 3. § e) pontja értelmében egészségügyi szolgáltatás az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott működési engedély birtokában vagy – törvényben meghatározott esetben – az egészségügyi államigazgatási szerv által történő nyilvántartásba vétel alapján végezhető egészségügyi tevékenységek összessége, amely az egyén egészségének megőrzése, továbbá a megbetegedések megelőzése céljából a beteg vizsgálatára és kezelésére, gondozására, ápolására, egészségügyi rehabilitációjára, a fájdalom és a szenvedés csökkentésére irányul. Az egyén egészségének megőrzésére irányuló tevékenység az egészségvédelem, melynek alapvető eszközei az Eütv. 40. § (1) bekezdése szerint – az egészségnevelés mellett – a fertőző megbetegedések megelőzését szolgáló védőoltások, a betegségek és körmelegelőző állapotok korai felismerését célzó szűrővizsgálatok rendszere, valamint az egészségügyi ellátás keretében végzett egészségügyi felvilágosító tevékenység.

[35] Az Eütv. 3. § e) pontja és 40. § (1) bekezdése alapján megállapítható, hogy a megbetegedések megelőzését célzó védőoltás olyan eszköz, amely az egyén egészségének megőrzésére irányul és mint ilyen az egészségügyi szolgáltatások körébe tartozik.

[36] A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 14. § (1) bekezdése szerint a védőoltásra kötelezett személy köteles védőoltás, továbbá – ha a védőoltást megelőzően szűrővizsgálat, vagy azt követően a védőoltás eredményének ellenőrzése szükséges – szűrő-, illetőleg ellenőrző vizsgálat céljából a megjelölt helyen és időben megjelenni, és magát az oltásnak, illetőleg vizsgálatnak alávetni. A védőoltásra kötelezett kiskorú megjelenéséről törvényes képviselője gondoskodik. Ugyanezen § (2) bekezdése értelmében: ha a védőoltásra kötelezett személy bármilyen okból a védőoltás helyén a megjelölt időben nem tud megjelenni, ezt a körülményt – kiskorú esetében a törvényes képviselő – köteles a megjelölt helyen haladéktalanul bejelenteni. Ez esetben a védőoltás új időpontjáról a védőoltásra kötelezett személy értesítést kap. Ha védőoltása korábban máshol már megtörtént, vagy ha a védőoltás alól végleges mentességet kapott, ezt is köteles bejelenteni, és hitelt érdemlően igazolni.

[37] Az NM rendelet 16. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében a járási hivatal elrendeli a védőoltásra kötelezett személy oltását, ha az a 14. § (1)-(2) bekezdésében foglaltaknak nem tesz eleget.

[38] Jelen ügyben nem vitatott, hogy a védőoltásra kötelezett kiskorú (I. rendű felperes) vonatkozásában a törvényes képviselő(k) (II. és III. rendű felperesek) a védőoltás felvételéhez kapcsolódó, az NM rendelet 14. § (1) bekezdésében meghatározott

kötelezettségüknek nem tettek eleget. Ebből következően a járási hivatal az NM rendelet 16. § (1) bekezdésének f) pontjának megfelelően, jogszerűen rendelte el – az egészségügyi szolgáltatás igénybevételére kötelezés keretében – a védőoltás beadatását.

[39] A Kúria álláspontja szerint tehát téves a jogerős ítéletnek az a jogértelmezése, mely szerint „az Eütv.-ben meghatározott szabályokra tekintettel a kötelező oltás elrendelésére a Népegészségügyi Osztály jogosult az általa e körben lefolytatott eljárás eredményeképpen.” (Ítélet [30] pont) Ebből következően jogellenes az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy az alperesi határozat az oltás felvételére vonatkozó kötelezést nem állapíthat meg.

[40] A Kúria rögzíti, hogy az alperes által a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott kúriai ítéletek, valamint az Alkotmánybíróság határozatai és a jelen perben felülvizsgálni kért jogerős ítélet vonatkozásában nem áll fenn ügyazonosság. A Kúria Kfv.37.254/2016/5., és Kfv.37.124/2017/9. számú ítéletének tárgya a védőoltás alóli mentesség, illetve az ahhoz kapcsolódó bizonyítási teher. A Kfv.38.026/2017/8. számú ítélet tárgya a gyermek családból történő kiemelése, illetve az ideiglenes elhelyezését elrendelő hatósági intézkedés, amennyiben a törvényes képviselő megtagadja az együttműködést az egészségügyi alapellátást nyújtó szolgáltatókkal. Az Alkotmánybíróság 3080/2019. (IV. 17.) AB határozatában a szülőknek a gyermeket súlyosan veszélyeztető, a hatóságokkal való együttműködést megtagadó magatartása esetén a gyermek családból való kiemelését, mint hatósági intézkedés alkotmányosságát vizsgálta.

[41] A felperesek ellenkérelmével összefüggésben a Kúria hangsúlyozza, hogy a rendkívüli perorvoslat elbírálása során a Kúria nem az alperes határozatának jogszabálysértő voltára vonatkozó érveket, hanem a Kp.-ban meghatározott keretek között a jogerős ítélet jogszerűségét értékeli. Így a felülvizsgálati ellenkérelemnek az ítélet jogszerűségére vonatkozó felvetését (azaz a fenti jogkérdést) vizsgálta, mellyel összefüggésben a fentiek szerint döntött.

[42] A felperesek normakontroll eljárás kezdeményezésre irányuló kérelmével összefüggésben a Kúria rögzíti, hogy a felülvizsgálati ellenkérelemben megjelölt jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló eljárás kezdeményezése nem indokolt. Az életkorhoz kötött kötelező védőoltás körében az Alkotmánybíróság az elmúlt években több esetben folytatott vizsgálatot, következetes álláspontja alakult ki, amelyet a Kúria joggyakorlata követ.

[43] Mindezek alapján a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak az alperesi határozat jogszerűségének vizsgálata során figyelemmel kell lennie az alperesi hatóság hatáskörére vonatkozó NM rendelet 14. § (1) bekezdés f) pontjára.

A döntés elvi tartalma

[44] A gyámhatóság a védelembe vétellel egyidejűleg, a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében kötelezheti a szülőt arra, hogy gyermeke vegye igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat. A megbetegedések megelőzését célzó védőoltás olyan eszköz, amely az egyén egészségének megőrzésére irányul és mint ilyen az egészségügyi szolgáltatások körébe tartozik.

Záró rész

[45] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése és 107. § (1) bekezdése alapján tárgyalás tartására irányuló kérelem hiányában, és mivel tárgyalás tartását maga sem tartotta szükségesnek, tárgyaláson kívül járt el.

[46] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárás során felmerült költség összegét megállapítja. A Kúria a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét az általa felszámítottak alapján állapította meg. Az alperes nem számított fel költséget, ezért a Kúria részére a felülvizsgálati eljárásra költséget sem állapított meg.

[47] A Kúria ítéletével szemben a további felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. április 29.

Dr. Kalas Tibor s.k.

a tanács elnöke

Dr. Hajas Barnabás s.k.

előadó bíró

Dr. Dobó Viola s.k.

Dr. Balogh Zsolt s.k.

bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.

Kúria
IV.Kfv.37.094/2025/7-I

11

bíró

bíró